

Consell Tributari
Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
Fax 93 402 78 48
conselltributari@bcn.cat

Expedient: 338/22

Expedient de gestió: 2022RCAL...

Número de registre: 2022/...

Recurrent: CB, SL

Tribut: Impost sobre activitats econòmiques (IAE)

Data de presentació del recurs: 8/11/2022

El Consell Tributari, reunit en sessió de 25 de gener de 2023, coneixent del recurs presentat per CB, SL, ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a aquest efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- A la data referenciada a l'encapçalament, l'interessat sol·licita la devolució de les quotes que es detallen a continuació:

Acte impugnat / Rebut	Detall: Concepte	Identificador / Adreça Objecte	Importar	Període/Data
			€	
padró EE2020...	IAE	...	1.776,52	01/01/2020 - 31/12/2020
padró EE2021...	IAE	...	1.776,52	01/01/2021 - 31/12/2021

2.- La societat CB, SL presenta escrit sol·licitant la devolució de les quotes de l'impost sobre activitats econòmiques, corresponents als exercicis 2020 i 2021, relatives a l'activitat desenvolupada per la interessada sota l'epígraf 671.5 (Servei d'alimentació. Serveis a restaurants. D'una forquilla) de les tarifes de l'IAE, amb domicili de l'activitat a ... de Barcelona.

La mercantil interessada al·lega que amb motiu de les restriccions imposades pel Govern d'Espanya al desenvolupament d'activitats productives no essencials a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel Covid-19, la societat es va veure obligada a tancar l'establiment hoteler cessant la realització de la seva activitat econòmica durant un període de temps i, per això, invoca que no s'ha produït el fet imposable de l'impost, en els termes que defineix l'article 78 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (d'ara endavant, TRLRHL).

Atenent a la impossibilitat legal de desenvolupar l'activitat econòmica que realitzava amb anterioritat a la situació de crisi sanitària, bé per la prohibició expressa imposada en virtut del Reial Decret 463/2020, o bé perquè les restriccions a la mobilitat imposades per diferents països ha implicat la inviabilitat de l'explotació de l'establiment hostaler, la societat pretén que s'anul·lin les liquidacions impugnades i es procedeixi amb la devolució de les quantitats abonades per aquest concepte.

3.- De la documentació incorporada a l'expedient, els antecedents del mateix i l'Informe de l'IMH es desprèn la següent relació de fets:

- La societat CB, SL figura d'alta a la matrícula de l'impost sobre activitats econòmiques, a l'exercici de l'activitat desenvolupada per la recurrent sota l'epígraf 671.5 (Servei d'alimentació. Serveis en restaurants. D'una forquilla) de les tarifes de l'IAE, amb domicili de l'activitat a ... de Barcelona.

- Les quotes de l'impost sobre activitats econòmiques corresponents a l'exercici 2020 es van notificar de forma col·lectiva mitjançant edicte publicat al Butlletí Oficial de la Província el dia 14 de setembre de 2020. De la mateixa manera, les quotes de l'impost sobre activitats econòmiques corresponents a l'exercici 2021 es van notificar de forma col·lectiva mitjançant edicte publicat al Butlletí Oficial de la Província el dia 26 d'agost de 2021.

- Segons consulta a les bases de dades de recaptació municipal, les quotes de referència indicades a l'encapçalament es troben pagades.

- La societat interessada ha presentat, en data 11 d'agost de 2022, la instància amb número de registre 2022/..., per la qual formula sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts relativa als rebuts de l'IAE que han estat referits.

4.- L'Institut Municipal d'Hisenda proposa inadmetre del recurs.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- De conformitat amb l'article 102.3 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària (d'ara endavant, LGT), en els tributs de cobrament periòdic per rebut, com és l'IAE, les liquidacions podran notificar-se col·lectivament mitjançant edictes que així ho adverteixin.

En dates 14.09.2020 i 26.08.2021 l'Institut Municipal d'Hisenda va publicar al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona sengles edictes pels quals s'anunciava l'aprovació dels padrons de contribuents de l'impost que ens ocupa dels exercicis, respectivament, 2020 i 2021, així com que durant 15 dies hàbils quedaven exposats al públic a les oficines de l'esmentat Institut als efectes d'examen o reclamació pels interessats legítims.

D'aquesta manera, als edictes s'informava que, en el termini d'un mes, els interessats podrien interposar recurs d'alçada contra les liquidacions i que, en cas de desestimació, es podria interposar recurs contenciós administratiu.

Amb la publicació dels edictes esmentats es van notificar de forma col·lectiva les liquidacions de l'IAE amb els números de rebuts abans indicats i corresponents als exercicis 2020 i 2021 per les activitats realitzades a l'adreça corresponent al domicili indicat.

El Consell Tributari de Barcelona, en el seu dictamen de 28 de febrer de 2018, emès a l'expedient 286/17, interpreta:

“Per tant, la publicació del padró anual de contribuents de l'IAE constitueix la notificació de l'acte de liquidació corresponent al període impositiu respectiu, fet que ha de subsumir-se en el pressupost que regula les causes d'interrupció de la prescripció d'acord amb el transcrit article 68.1a). En el cas sobre el qual s'està dilucidant aquesta publicació es va produir, d'acord amb l'Edicte publicat en el BOP de Barcelona el dia 28 de setembre de 2011”

La Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, Sala Contenciosa Administrativa, núm. 327/1996, de 30 abril (JT\1996\711), resol:

“Conviene inicialmente poner de manifiesto que en los tributos de cobro periódico no es menester una notificación individualizada de las liquidaciones anuales mientras que los elementos que las integran no experimenten variación alguna.”

Segon.- L'art. 115.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques estableix que *"L'error o l'absència de la qualificació del recurs per part del recurrent no serà obstacle per a la seva tramitació, sempre que se'n dedueixi el veritable caràcter"* i, per tant, l'escrit presentat per la interessada s'ha de qualificar com a recurs de reposició perquè per accedir a la seva sol·licitud s'han de revisar necessàriament les liquidacions la devolució de les quals es pretenen. En aquest sentit, per exemple, la sentència del Tribunal Superior de Cantàbria n.º 51/2019, de 21 de febrer, ECLI:ES:TSJCANT:2019:183, determina a la seva FJ QUART:

“(…) la naturaleza jurídica de un recurso administrativo viene dada por la impugnación, petición de nulidad, anulación o revocación, de un acto administrativo (resolución o acto de trámite cualificado). Este ámbito normativo se complementa con el art. 115.2 de la LPACAP, vía aplicación del principio antiformalista, en la precisión de que lo determinante para determinar la existencia y tipo de recurso no es la denominación que le atribuya el recurrente sino la naturaleza que se evidencie de su contenido. (...) "Es doctrina consolidada de esta Sala del Tribunal Supremo que debe considerarse como recurso de reposición cualquier pretensión, formulada por parte legitimada para ello, que tienda a obtener la revocación del acto administrativo que se estima que es contrario a Derecho, para lo que basta que se pida su reforma y que se dirija al mismo órgano que dictó aquel, cuya

Consell Tributari
Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
Fax 93 402 78 48
conselltributari@bcn.cat

jurisprudencia es conforme a la más elemental regla semiológica sobre el valor de los signos, que viene dado por el significado y no por el significante".

D'acord amb la previsió de l'article 46.1 de la Llei 1/2006, del 13 de març, per la qual s'aprova el règim especial del municipi de Barcelona, i l'article 14 del TRLRHL, contra els actes d'aplicació dels tributs locals i altres ingressos de dret públic es pot interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes.

En el cas de les liquidacions tributàries notificades col·lectivament mitjançant la publicació del corresponent edicte, el termini d'un mes s'iniciarà l'endemà de la finalització del període d'exposició pública dels padrons o matrícules de contribuents corresponents.

Per tant, tenint en compte que l'Institut Municipal d'Hisenda va publicar els edictes en les dates ja assenyalades indicant que s'obria un termini d'exposició pública de 15 dies hàbils, el termini d'un mes per interposar recurs d'alçada contra les liquidacions de l'IAE de les quals ara es pretén la seva devolució va finalitzar amb una antelació notòria al dia 11 d'agost de 2022, data de presentació de la sol·licitud que ara ens ocupa.

De la mateixa manera, l'article 223.1 paràgraf 2n de la LGT permet la interposició del recurs de reposició en el termini d'un mes a comptar de l'endemà del dia en què finalitzi el període voluntari de pagament de l'impost, quan es tracti de deutes de venciment periòdic i notificació col·lectiva, com és aquí el cas.

Així, de conformitat amb el calendari de cobrament de les exaccions municipals de l'Ajuntament de Barcelona per al 2020, publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona el dia 24.12.2019, el termini de pagament de l'IAE per als rebuts domiciliats finalitzava el dia 23 de desembre de 2020 i per als no domiciliats l'1 de desembre de 2020. De la mateixa manera, i quant a l'exercici 2021, el calendari de cobrament, publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona el dia 18.12.2020, indicava que el termini de pagament de l'IAE per als rebuts domiciliats finalitzava el dia 23 de desembre del 2021 i per als no domiciliats l'1 de desembre del 2021.

No obstant això, a les bases de dades municipals no consta que la mercantil interessada interposés, dins aquest termini d'un mes a comptar de l'endemà del dia en què finalitzava el període voluntari de pagament de l'impost, cap recurs d'alçada contra les esmentades liquidacions pel que aquestes van esdevenir fermes i consentides.

En canvi, amb la instància que te núm. de registre 2022/..., presentada l'11 d'agost de 2022, la mercantil interessada pretén impugnar indirectament les liquidacions de l'IAE en qüestió -intenta interposar un recurs contra aquestes formulat en termes de devolució d'ingressos indeguts-, per haver estat tancat l'establiment amb motiu de la crisi sanitària del Covid-19, succeint que aquest procediment no es pot utilitzar amb la finalitat de reobrir terminis d'impugnació acabats per atacar actes que són fermes i consentits en no haver-se presentat el recurs en el termini corresponent.

L'acte administratiu ferm es configura com aquell que ja no pot ser impugnat per les vies ordinàries del recurs administratiu o contenciós administratiu, en haver-se extingit els terminis fugaços per exercir el dret de contradicció. La fermesa de l'acte comporta la seva inatacabilitat.

Tercer.- En efecte, pel que fa al procediment de devolució d'ingressos indeguts, que és l'instat per la recurrent, es regula a l'art. 221 de la LGT i es desenvolupa als arts. 14 a 20 del Reial decret 520/2005, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de desplegament de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, en matèria de revisió en via administrativa.

Aquest procediment s'iniciarà d'ofici o a instància de l'interessat, en els supòsits següents (art. 221 LGT):

- a) Cuando se haya producido una duplicidad en el pago de deudas tributarias o sanciones.
- b) Cuando la cantidad pagada haya sido superior al importe a ingresar resultante de un acto administrativo o de una autoliquidación.
- c) Cuando se hayan ingresado cantidades correspondientes a deudas o sanciones tributarias después de haber transcurrido los plazos de prescripción. En ningún caso

Consell Tributari
Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
Fax 93 402 78 48
conselltributari@bcn.cat

se devolverán las cantidades satisfechas en la regularización voluntaria establecida en el art. 252 de la LGT.

d) Cuando así lo establezca la normativa tributaria.

Respecte d'això, resulta de gran importància tenir en compte que si l'acte administratiu de liquidació ja és ferm, com passa en aquest cas, s'aplica allò que disposa l'art. 221.3 de la LGT:

“Cuando el acto de aplicación de los tributos o de imposición de sanciones en virtud del cual se realizó el ingreso indebido hubiera adquirido firmeza, únicamente se podrá solicitar la devolución del mismo instando o promoviendo la revisión del acto mediante alguno de los procedimientos especiales de revisión establecidos en los párrafos a), c) y d) del artículo 216 y mediante el recurso extraordinario de revisión regulado en el artículo 244 de esta ley”.

Per tant, quan es tracti d'actes fermes només es pot instar la devolució per mitjà d'algun dels procediments de revisió establerts als apartats a), c) i d) de l'art. 216 o a través del recurs extraordinari de revisió, art. 244, i no suscitant una pretensió autònoma. A l'apartat a) de l'art. 216 de la LGT es preveu la revisió d'actes nuls de ple dret, al c) la revocació i al d) la rectificació d'errors. És a dir, davant d'un acte ferm, únicament es pot sol·licitar la devolució en els casos de revisió d'actes nuls de ple dret, de revocació, de rectificació d'error i de recurs extraordinari de revisió. Concretament, respecte a la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts, en data 18 d'octubre de 2022, s'ha pronunciat el Tribunal Suprem a la sentència núm.1327/2022 (Roj:STS 3802/2022 – ECLI: ES:TS:2022: 3802) determinant en el FJ SEGON que no hi ha consistència impugnatòria quan es promou la sol·licitud d'ingressos indeguts d'un acte ferm sense atènyer-se a cap dels procediments referits a l'art. 221.3 de la LGT; és a dir, quan no s'invoca a la sol·licitud causa de nul·litat de ple dret, ni se sosté acció de revocació o, si escau, recurs de revisió i, per això, s'estima el recurs de cassació presentat per l'Ajuntament recurrent i, en conseqüència, es denega la devolució sol·licitada:

“SEGUNDO.- Contenido de la sentencia impugnada.

(...) Sin embargo, no afronta la sentencia la cuestión primordial de la firmeza de las liquidaciones, que se refieren al periodo 2010-2015, sobre la base de la limitación impugnatoria, que hemos visto en otras ocasiones, por aplicación del art. 221.3 LGT, sobre procedimiento para devolución de ingresos indebidos:

"[...] "3. Cuando el acto de aplicación de los tributos o de imposición de sanciones en virtud del cual se realizó el ingreso indebido hubiera adquirido firmeza, únicamente se podrá solicitar la devolución del mismo instando o promoviendo la revisión del acto mediante alguno de los procedimientos especiales de revisión establecidos en los párrafos a), c) y d) del artículo 216 y mediante el recurso extraordinario de revisión regulado en el artículo 244 de esta ley [...]"

En este asunto, ni la solicitud de devolución articulada, ni el recurso de reposición ni la demanda, ni la sentencia, hacen alusión a alguno de los procedimientos especiales para anular actos firmes (nulidad radical del art. 217, revocación del art. 219 o recurso de revisión del art. 244). En caso de la nulidad de pleno derecho, que no se menciona en la sentencia recurrida y no fue invocada por el recurrente, brilla por su ausencia toda referencia a qué causa de nulidad de las tipificadas numerus clausus en el art. 217.1 LGT.

En situación similar a la concurrente en este proceso, en cuanto afecta a actos firmes (nos referimos a los actos de liquidación tributaria, no a los de calificación catastral), hemos adoptado dos soluciones diferentes, a la vista de las circunstancias: la de las sentencias del Tribunal Supremo en los recursos de casación nº 4692/2017, de 22 de junio de 2020 y 3457/2017, en que se estiman incondicionalmente los recursos de casación, por infracción en la sentencia del art. 221.3 LGT; y las de los recursos de casación nº 4570/2017 y 2272/2019, en las que se estima en parte para ordenar la retroacción de actuaciones a fin de que el juzgado se pronuncie acerca de la petición desatendida. Sucede, sin embargo, que esa retroacción carece de sentido cuando el proceso no versó, en la pretensión invalidatoria ejercitada en él, sobre la impugnación de actos firmes que debía ser

Consell Tributari
Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
Fax 93 402 78 48
conselltributari@bcn.cat

reconducida en alguno de los procedimientos especiales a que se refiere el artículo 216 LGT, que fuera incongruentemente omitida por el Juzgado, en su sentencia.

Sin embargo, en este concreto recurso, por referencia a la demanda, falta una mínima consistencia impugnatoria en el recurrente, pues como ya se ha indicado, cuando promovió la devolución de ingresos indebidos no se atuvo a ninguno de los procedimientos a que se refiere el art. 221.3 LGT: ni invocó causa de nulidad de pleno derecho, ni la situó en ninguna de las letras del art. 217.1 LGT, ni tampoco sostuvo acción de revocación ni de recurso de revisión (...)”.

La reclamació presentada l'11 d'agost de 2022 a través de la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts, amb la qual es pretén impugnar les liquidacions tributàries, s'ha d'inadmetre ja que s'ha formulat extemporàniament, segons el que exigeix l'article 46.1 de la llei 1/2006, del 13 de març, per la qual s'aprova el règim especial del municipi de Barcelona, i l'art. 14.2 c) del TRLRHL, i mentre es refereix a actes que han guanyat fermesa (són fermes i consentides).

Per això, i coincidint amb la proposta de l'*Institut Municipal d'Hisenda*,

ES PROPOSA

INADMTRE el recurs interposat.